

تهیه‌کننده فیلم:

«**دسته دختران**» **۷ دقیقه** **کوتاه‌شد**

تهیه‌کننده «دسته دختران» به کارگردانی منیر قیدی هم‌زمان با آغاز اکران عمومی این فیلم سینمایی از کوتاه شدن ۷ دقیقه‌ای آن نسبت به

نسخه به نمایش در آمده در جشنواره فجر خیر داد. محمدرضا منصور، تهیه‌کننده فیلم سینمایی «دسته دختران» که از دیروز ۳۰ فروردین ماه روی پرده سینماهای سراسر کشور رفته، درباره تغییرات نسخه جدیدی که برای اکران آماده شده است نسبت به آنچه در جشنواره فجر چهل‌نمایش داده شد به مهر گفت: پس از مشورت با دوستان در حوزه پخش و مؤسسه بهمن سبز سازمان سینمایی سوره به این نتیجه رسیدیم که برای ارتباط بهتر مخاطب با اثر، تغییراتی را روی نسخه‌ای که قرار است اکران شود اعمال کنیم. وی ادامه داد: ذکر این نکته خالی از لطف نیست، باز خوردی که از مخاطبان در چهلمین جشنواره فیلم فجر گرفتیم و همچنین نظرات کارشناسان و منتقدان در این اتفاق اثر گذار بوده است. بر این اساس نسخه جدید «دسته دختران» را که هفت دقیقه کوتاه شده و تغییراتی در تدوین و صداگذاری داشته است با نظر کارگردان فیلم منیر قیدی آماده نمایش در سینماها کردیم که امیدوارم فیلم بتواند اکران خوبی را تجربه کند.

الفت بدون اغراق و شعارزدگی

«الفت» نام یکی از کاراکترهای ماندگار سینمای دفاع مقدس است.

شیار ۱۴۳ اثر نرگس آیار با موضوع مادر یک رزمنده مفقودالار ساخته شده که سال‌ها پس از پایان جنگ در تفحص‌ها پیکرش پیدا و برای خاکسپاری به مادرش تحویل می‌شود. الفت فقط یک پسر دارد.

در بخش‌هایی از فیلم، رابطه مادر و فرزندى در قالبی گپرا و سینمایی نشان داده می‌شود. لحناتی که الفت کودک خردسالش را در خانه بزرگ می‌کند از فصل‌های جذاب فیلم است. درک دقیق کارگردان که نویسنده فیلمنامه هم هست از شخصیت مادر یک رزمنده و برش‌های منطقی و درست از زندگی او منجر به خلق کاراکتری ماندگار در سینمای ایران شده است. بازی خیره‌کننده میرالزاعری در نقش الفت، پازل کیفی فیلم را تکمیل می‌کند. صحنه روبرو شدن الفت با پیکر فرزندش جزو ماندگارترین‌های سینمای ایران است. صحنه‌ای که امکان ندارد از تماشای آن اشک از چشم تماشاگر ایرانی جاری نشود. صحنه‌ای دیگر از فیلم که در آن الفت با مکس پسرش در دست به دنبال جمعیتی می‌دود که از یک آزاده با گردن آویزهایی از گل استقبال می‌کنند نیز جزویترین و ماندگارترین‌های هنر هفتم در ایران است. کمتر فیلمی توانسته بدون اغراق گویی و شعارزدگی اینگونه به شخصیت مادر یک مفقودالار جنگ نزدیک شود و پسر بلند بیرون بیاید.

انتشار

«**نهفت در شیراز**» **منتشر شد**

«**نهفت در شیراز**: داپو و المعارف صورت تاریخ انقلاب اسلامی در شیراز: ۱۳۴۲–۱۳۷۵» **با تلاش گروهی از محققان و نویسندگان و اسوسی انتشارات «راه یار» منتشر شد.**

از مسیر دغدغه‌روایت محله فلاح تهران و مسئله تخریب گلزارهای شهدای ایران (در دهه ۸۰ و ۹۰) و ده‌ها وصفا نقطه جغرافیایی تاریخ انقلاب و دفاع مقدس و نیز جمع‌آوری خاطرات شفاهی زنان و مردان حماسه‌ساز و اخترا قرین در روستاهای شهرهای دور افتاده، تدوین و منتشر شده است. در مقدمه این کتاب می‌خوانیم: ما سعی کردیم که داستان‌های جغرافیای انقلاب و جنگ را نظر به نقاط ثبت و ثبت منتشر کنیم. عنوان اولیه پروژه «طلس شهرها» در چند شهر، این کار شروع شد. نمونه مشابهی نداشت، اما آنچه را انداختیم خوب می‌شناختیم. مسئله و دغدغه ما، به دست آوردن ماجراها و وقایع مهم، روایت افراد و کشتگرگان مؤثر و ثبت مکان‌های مهم شهرها در بستر نهفت انقلاب اسلامی بود.

نتیجه این طرح و عملیات شد «ایرالمعارف مصور انقلاب اسلامی در شیراز» که در ۱۳۷۵ به شیراز» در ۶۸۸ صفحه مصور، قطع شهرهاست. حافظه‌ای که هم کار کردی جدی در مدیریت و توسعه هویتی شهری دارد و هم نقشی جدی در تکثیر آیین‌ها و مناسبت‌های بومی و نیز ادبیات تاریخ معاصر ایفای کند این محصول در عین بداعت تلاش در بهنگامی است که حتماً می‌طلبد برای باقی شهرها و روستاها و محلات ایران انقلابی به سسر عز طرحی و تولید شود و از این جهت نمونه‌ای است برای کارهای بهتر و بزرگ‌تر.»

بنابر این گزارش کتاب «نهفت در شیراز» در ۶۸۸ صفحه مصور، قطع رحلی، شمارگان هزار نسخه و با قیمت یک میلیون و ۵۰۰ هزار تومان توسط انتشارات «راه یار» منتشر شده‌است و علاقه‌مندان می‌توانند این کتاب را علاوه بر کتابفروشی‌ها، از سایت با صفحات مجازی ناشر به‌نشانی raheyarpub.ir تهیه کنند.

دیدگاه

■ **مصطفی شاه گرمی**

ژانر سینمای دفاع مقدس از عرصه‌هایی است که تا حدودی به شکل واقعی‌تری به ترسیم شخصیت، مطالبات، نیازها و حتی تمایلات انسانی و ایدئولوژیک زنان پرداخته‌است. این ژانر سینمایی در مقایسه با دیگر ژانرهای نگاه وفادارانه‌تری به زن ایرانی با قوایر هندی اسلامی و مذهبی شخصیت و تعاملات و مایه و بنیادهای آن داشته و دارد. زن در اینه سینمای دفاع مقدس یا مقاومت در گیر مسائل واقعی و رئال زندگی است نه فضاهای شیرووشنکرانه‌ای که برخی سینماگران اجتماعی از این قشر نمایش می‌دهند.

شاید برای احمصای یکی از به یادماندنی‌ترین آثار سینمایی که زن را در بستر خانواده به‌همراه‌نمایش نقش‌مدارنگی همسری بر پرده‌تقرای نشان دادند، اسامی فیلم‌های زیادی به ذهن هجوم بیاورد از نقش هما روستا در گر خه تا راین که هم‌زمان با نمادی از یک زن ایرانی در غربت، ایفاگر نمایه یک خواهر دلسوز و نگران و پرگرامتیک برای سلاتنی برادر جانباز است تا الفت شیار ۱۴۳ با مادران چشم انتظار فیلم سینمایی بوسیدن روی ماه، اما کمتر استی که حاتم‌ی‌کبا با نمایش دو شخصیت زن فیلم سینمایی آژانس شیشه‌ای به مخاطب نشان می‌دهد. اتفاق و رویکرد جالب و در گیرکننده است.

در این فیلم دو کاراکتر اصلی زن وجود دارد؛ یکی فاطمه همسر حاج کاظم و دیگری نرگس همسر عباس همرزاهل مشهد حاج کاظم در گردانی که

روزنامه سیاسی، اجتماعی و فرهنگی صبح ایران

صاحب امتیاز: پیام‌آوران نشر روز
مدیرعامل و مدیرمسئول: محمدجواد اخوان
سر‌مدیر: غلامرضا صادقیان
آدرس: تهران، خیابان شهید مطهری
تقاض میرزای شیرازی، پلاک ۲۸۴
شمارهٔ آگهی‌ها: ۸۸۴۹۸۴۵۸
روابط عمومی: ۸۸۴۹۸۴۴۸.
نمابر: ۸۸۴۵۶۳۳۴-۶
توزیع: شرکت نشر گستر امروز ۸۸۴۹۸۴۷۶
چاپ: همشهری
www.javanonline.ir

| روزنامه جوان | شماره ۶۷۳۶ | پنج‌شنبه ۳۱ فروردین ۱۴۰۲ | ۲۹ رمضان ۱۴۴۴ | اذان ظهر: ۱۲:۰۳ | غروب آفتاب: ۱۸:۴۱ | اذان مغرب: ۱۹:۰۰ | نیمه‌شب مشرعی: ۲۳:۱۸ | اذان صبح فردا: ۰۳:۵۵ | طلوع آفتاب: ۰۵:۲۵

درسی از «دا» به کارگردان دسته دختران

نگاه تک‌بعدی به فعالیت زنان در دفاع مقدس که ترجیح می‌دهد روی جلوه نظامی متمرکز شود، جفا به هويت آين حضور است

حکمت

امیرالمؤمنین علیه‌السلام:

افراد عیب‌دار، دوست دارند

تا عیوب مردم را پخش

کنند تا بیهانه‌ای برای معایب

خوبش فراهم آید.

غررالحکم، (چاپ دانشگاه)

ع.ص.۰۳۴.

گروه فرهنگی

پرونده

سینمای زن ایرانی

در سینمای دفاع مقدس

منع می‌کرد.ای کاش فیلمساز ما پیش از خلق اثر کتاب دارا مطالعه می‌کرد

تا به درک صحیح و دقیقی از جنس فعالیت و نقش آفرینی زنان در دفاع از

خرمشهر ناآل آید.بد نیست نگاهی به کتاب دابینداز نیمه‌واژه‌ها در زبان لری،

لکی و کردی به معنی مادر است و اساساً عنوان اثر نشان می‌دهد با اینکه

راوی در بعد نظامی نیز جلوه‌های زیادی در دفاع از خرمشهر داشته، اما فرار

نیست نقش او به بعد نظامی محدود شود، برای همین اتفاقاً نقش مادرانه

سیده‌زهرآ حسینی در فعالیت‌هایش به شکلی همه‌جانبه ارائه شده است،

به‌طوری‌که هم شاهد توصیف کیفیت فعالیت وی به عنوان یک پرستار در

مواقع بحرانی هستیم و هم با فعالیت او در شست‌وشوی کشته‌ها و کفن و

دفن شهدا مواجهیم و هم با مقطعی که اسلحه در دست گرفته و مردانه

جنگیده آشنا می‌شویم. دا در واقع راوی نقش یک دختر در دفاع از شهر و

اثرگذاری روح مادرانه او با وجود سن کم است که اعتقادات مذهبی، ملی و

هویت خانوادگی‌اش در این پیکار و حماسه غیرقابل انکار است.

به اعتقاد بسیاری از کارشناسان، کتاب دا مهم‌ترین و تأثیرگذارترین کتاب

در زمینه‌خاطر‌نگاری جنگ هشت ساله ایران و عراق است. اثری که لقب

پرمخاطب‌ترین کتاب سال ۱۳۸۸ را در ایران گرفت،اما سینمای ایران ترجیح

می‌دهد بدون توجه به چنین آثاری با یک عقبگرد جدی از حضور زنان در

جنگ یک کماندوبازی هالیوودی را تولید کند،آن‌هم نه در ابعاد اثری که بتواند

دست کم با مخاطب انبوه از تباطر برقرار کند، چراکه ضعف روایت و فیلمنامه

اسلام‌اجازه چنین چیزی را به‌فیلم نمی‌دهد. در واقع دسته دختران که به قصد

به تصویر کشیدن نقش زنان در دفاع مقدس، آن‌هم در برهه‌ای مهم چون دفاع

از خرمشهر تولید شده ابتدا به دلیل نگاه تک‌بعدی و جنسیت‌زده به موضوع

دچار اشتباه راهبردی شده در مرحله بعد به دلیل ضعف در روایتگری درست

نتوانسته حتی با مخاطب از تباطر درستی بگیرد.

■ **تفاوت جنگ ما با جنگ آنها**

جنس نقش آفرینی زنان در دفاع مقدس از یک هويت مستقل با دیگر

جنگ‌های جهان برخوردار است که اگر این تفاوت‌های هويت‌ساز به درستی

فهم و درک نشوند، آثار نمایشی جز انلاف بودجه کاری از پیش نمی‌برند.

پال اسپرکمن، مترجم کتاب دابه زبان انگلیسی معتقد است: «با خواندن این

کتاب به تفاوت‌های جنگ ایران و عراق یا دیگر جنگ‌هایی بر دم، جنگ ایران،

جنگ متعارف همراه با خشونت و تجاوز نیست، بلکه این جنگ همانطور که

ایرانیان می‌گویند دفاع مقدس و سرشار از معنویت و ارزش است.»

دافقط یکی از کتاب‌هایی است که درباره مشارکت زنان در دفاع مقدس به

رشته تحریر در آمده است. «ختر شینا»هم مانند کتاب «دا» بسیار شناخته

شده است. اثری به قلم مهناز ضرابی‌زاده که به روایت زندگی قدیم دختر

حمده کتغان، همسر سردار سستار ابراهیمی هزیر (فرمانده گردان ۱۵۵

لشکر انصارالحسین) می‌پردازد. کتاب با هدف به تصویر کشیدن حماسه و

دل‌واری‌های شهیدان دفاع مقدس و شجاعت، فداکاری و صبوری همسران

و خانواده‌هایشان تهیه شده است. زن این داستان در واقع بار مشکلات را

همراه پنج فرزند به دوش می‌کشد.

کتاب دیگر در این باره «فرنگیس» است که از سوی مهناز فتحی به رشته

تحریر در آمده است. این کتاب، خاطرات فرنگیس حیدرپور است که توانست

نقش تولید کننده فیلم در این باره «فرنگیس» است که از سوی مهناز فتحی به رشته

تحریر در آمده است. این کتاب، خاطرات فرنگیس حیدرپور است که توانست

نقش تولید کننده فیلم در این باره «فرنگیس» است که از سوی مهناز فتحی به رشته

تحریر در آمده است. این کتاب، خاطرات فرنگیس حیدرپور است که توانست

نقش تولید کننده فیلم در این باره «فرنگیس» است که از سوی مهناز فتحی به رشته

تحریر در آمده است. این کتاب، خاطرات فرنگیس حیدرپور است که توانست

نقش تولید کننده فیلم در این باره «فرنگیس» است که از سوی مهناز فتحی به رشته

تحریر در آمده است. این کتاب، خاطرات فرنگیس حیدرپور است که توانست

نقش تولید کننده فیلم در این باره «فرنگیس» است که از سوی مهناز فتحی به رشته

تحریر در آمده است. این کتاب، خاطرات فرنگیس حیدرپور است که توانست

نقش تولید کننده فیلم در این باره «فرنگیس» است که از سوی مهناز فتحی به رشته

تحریر در آمده است. این کتاب، خاطرات فرنگیس حیدرپور است که توانست

نقش تولید کننده فیلم در این باره «فرنگیس» است که از سوی مهناز فتحی به رشته

تحریر در آمده است. این کتاب، خاطرات فرنگیس حیدرپور است که توانست

نقش تولید کننده فیلم در این باره «فرنگیس» است که از سوی مهناز فتحی به رشته

تحریر در آمده است. این کتاب، خاطرات فرنگیس حیدرپور است که توانست

نقش تولید کننده فیلم در این باره «فرنگیس» است که از سوی مهناز فتحی به رشته

تحریر در آمده است. این کتاب، خاطرات فرنگیس حیدرپور است که توانست

نقش تولید کننده فیلم در این باره «فرنگیس» است که از سوی مهناز فتحی به رشته

تحریر در آمده است. این کتاب، خاطرات فرنگیس حیدرپور است که توانست

نقش تولید کننده فیلم در این باره «فرنگیس» است که از سوی مهناز فتحی به رشته

تحریر در آمده است. این کتاب، خاطرات فرنگیس حیدرپور است که توانست

نقش تولید کننده فیلم در این باره «فرنگیس» است که از سوی مهناز فتحی به رشته

تحریر در آمده است. این کتاب، خاطرات فرنگیس حیدرپور است که توانست

نقش تولید کننده فیلم در این باره «فرنگیس» است که از سوی مهناز فتحی به رشته

تحریر در آمده است. این کتاب، خاطرات فرنگیس حیدرپور است که توانست

نقش تولید کننده فیلم در این باره «فرنگیس» است که از سوی مهناز فتحی به رشته

تحریر در آمده است. این کتاب، خاطرات فرنگیس حیدرپور است که توانست

نقش تولید کننده فیلم در این باره «فرنگیس» است که از سوی مهناز فتحی به رشته

تحریر در آمده است. این کتاب، خاطرات فرنگیس حیدرپور است که توانست

نقش تولید کننده فیلم در این باره «فرنگیس» است که از سوی مهناز فتحی به رشته

تحریر در آمده است. این کتاب، خاطرات فرنگیس حیدرپور است که توانست

نقش تولید کننده فیلم در این باره «فرنگیس» است که از سوی مهناز فتحی به رشته

تحریر در آمده است. این کتاب، خاطرات فرنگیس حیدرپور است که توانست

نما | حسین کشتکار

سینما

نگاهی به نقش زنان در سینمای دفاع مقدس رسول ملاقلی‌پور

زنان در سینمای دفاع مقدس فرشته‌های نجات هستند

■ **محمد صادقی**

رسول ملاقلی‌پور از معدود کارگردانان

سینمای دفاع مقدس است که در

فیلم‌ها یش به نقش و حضور زنان

در دفاع مقدس توجه داشته است.

فیلم سینمایی «دسته دختران» به کارگردانی منیر قیدی

از روز گذشته به سینماها آمده است. قیدی در این فیلم

برداشتی آزاد از حضور زنان در دفاع از خرمشهر داشته

است. این نوع نگاه با نقدها و نظرهای زیادی

روبرو شده است. البته قیدی اولین فیلمسازی

نیست که در آثارش به موضوع حضور زنان در

دفاع مقدس پرداخته و پیش از آن فیلمسازان

متعددی بودند که کم و بیش حضور زنان در

دفاع مقدس را در آثار خود به تصویر کشیده‌اند.

با این وجود پرداختن به این وچه از هشت سال

پس از جنگ تحمیلی در مقایسه با کلیت سینمای دفاع

مقدس انقدر پررنگ نبوده که بتواند به عنوان

یک جریان به آن نگاه کرد. شاید یکی از معدود

کارگردانی که در آثار دفاع مقدسی‌اش سهم

قابل توجهی را به حضور زنان در دفاع مقدس

اختصاص داده، مرحوم رسول ملاقلی‌پور بود.

سینمای ملاقلی پور و نگاه او به نقش زنان در دفاع مقدس

را می‌توان به دو بخش تقسیم کرد: ابتدا فیلم‌هایی که این

فیلمساز در سال‌های دفاع مقدس و دهه ۶۰ تولید کرده

و سپس فیلم‌هایی که او در دهه ۷۰ و ۸۰ جلوی دوربین

برده است. گرچه این فیلمساز آثار اجتماعی خود را نیز با

نیم‌نگاهی به دفاع مقدس تولید کرده است.

به‌طور واضح در فیلم‌هایی که ملاقلی‌پور از دهه ۷۰ تا پایان

عمرش تولید کرده است، نگاه صرف به جنبه‌های جنگ به

کتاب گذاشته شده و در مقابل نقش زنان و خانواده‌چه در

قالب حضور زنان در جنبه‌های جنگ و نقش زنان در

خانواده رزمندگان و شهدا مورد توجه قرار گرفته است.

این فیلمساز در فیلم «نجات یافتگان» به نقش زنان آمداگر

در دفاع مقدس پرداخته است. این فیلم در سال ۱۳۷۴، تولید

شده و یکی از متفاوت‌ترین نگاه‌ها به دفاع مقدس را در دوران

خودش داشته است. ماجرای فیلم از آنجایی شروع می‌شود که

یک بیمارستان حصرایی نیروهای ایرانی که در آن مجروحین

نگهداری می‌شوند، بمباران می‌شود و باقیمانده مجروحان و

امدادگران با امبولانس به پشت جبهه انتقال داده می‌شوند.

کتاب

پهمن و خشور:

مجموعه صوتی آثار جلال آل احمد به عدد ۱۰ می‌رسد

زودی کتاب‌های صوتی آثاری مثل، غر بزگردی، خسی در میقات، نون‌والقلم، پنج داستان و سنگی بر گوری هم آماده خواهد شد.

و خشور گفت: به‌طور کلی بسیاری از آثار آل احمد در آن دوران با

توجه به شرایط و فضای جامعه، مغفول واقع شد و او همواره از سوی

برخی روشنفکرانماها با مخالفت و مشکل همراه بود. به‌عنوان مثال

می‌توان به کتاب غر بزردگی اواشاره کرد که به دلیل تفکرات خاص

آل احمد به شدت از سوی منتقدان و روشنفکرانهای آن زمان

با چالش همراه بود و بسیاری از منتقدان باو دشمنی و مخالفت

می‌کردند. وی افزود: در این خصوص باید به سال ۱۳۴۱ و زمان

انتشار کتاب غر بزردگی اشاره کنم که برخی منتقدان و مخالفان

آل احمد با هر توان و امکانی جلوی انتشار آن را گرفتند، چون

نویسنده فقید همچون دید و بازدید، از زنجی که می‌برد، سه

مثل غر بزگردی منتشر شود. این در حالی بود که آل احمد کمی بعد

در سال ۴۲ موفق شد با هزینه شخصی این کتاب را چاپ کند که

حتی تعدادی از آن نیز در خارج از کشور چاپ شد.